

SCHMIDT HENRIK

A RENDŐRSÉG ÉS A HATÁRŐRSÉG EGYÜTTMŰKÖDÉSE A BŰNMEGELŐZÉSBEN

A Siklói Rendőrkapitányságnak a Pécsi Határőr Igazgatóság egységeivel való első szervezett együtt-dolgozása az autó tolvajoknak köszönhető. Először 2000 nyarán, szervezett autó tolvaj csoport felderítése céljából közösen, összehangoltan közúti ellenőrző pontok rendszerét dolgozták ki és működtették Harkányban. Ezzel elérték, hogy a városban megszűnt az ilyen jellegű bűnözés.

A tapasztalatok alapján, 2003 tavaszán ugyanezt a módszert ugyancsak közösen a besurruló tolvajok ellen a rendőrkapitányság illetékességi területén, a Pécsről kivezető utak mentén alkalmazták, az adatok azt jelzik, hogy ismét sikerrel, a bűncselekmény-sorozat megszakadt.

Mit értünk, mit érthetünk a rendvédelmi szervek munkája kapcsán bűnmegelőzés fogalma alatt? Bűnmegelőzésre orientáltak-e a rendvédelmi szervek?

A rendőrséget és a Határőrséget a jogalkotók több, gyakorlatilag többé-kevésbé azonos feladattal ruházták fel. A két szervezet különböző szintű vezetői hamar rájöttek arra, hogy együtt dolgozva nagyobb esélyük van a sikerre. Napjainkra úgy alakult, hogy a Siklói Rendőrkapitányság illetékességi területén rendszeresen együtt, egy járőrpárt alkotva teljesítenek szolgálatot rendőrök és határőrök. Hetente egyeztetik szolgálatvezényléseiket a határőrizeti kirendeltségek vezetői és a rendőrkapitányság közbiztonsági parancsnokai. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy a kirendeltségek és a rendőrkapitányság ügyeltesei konzultálnak egymással egy-egy feladat végrehajtása kapcsán. Rendszeres az információcsere a Határőrség bűnügyi felderítő szolgálata és a rendőrkapitányság bűnügyi szolgálata között, s a határátkelőhelyek parancsnokaival is napi a kapcsolat.

A Határőrség egységeivel való együttműködés a Siklói Rendőrkapitányság és az illetékességi területén lévő határőrségi szervek között a kilencvenes évek végéig esetleges és szórványos volt, döntően az információcserében merült ki. A rendszeres, szervezett együtt-dolgozás kezdete tulajdonképpen az autó tolvajoknak köszönhető. A kilencvenes évek Magyarországon az autólöpés évei voltak. Az autó tolvajok egyik felvevőpiaca a Vajdaságban, illetőleg Szerbiában volt. Az ottani politikai berendezkedés sajátosságai folytán a lopott autók legalizálása nem ütközött nagy nehézségbe. A németországi jugoszláv vendégmunkások révén a német gyártmányú autók szervízhálózata is kiépült Jugoszláviában. Ezért aztán a nagy értékű, de eredete miatt kellelmesen alacsony árfekvésű, lopott autókra igen nagy volt a fizetőképes kereslet ebben a térségben. Mivel a felvevőpiachoz a Siklói Rendőrkapitányság területe viszonylag közel van, s a Harkányban megjelenő német turisták folyamatosan, de különösen az idegenforgalmi szezonban „megfelelő választékot is biztosítottak” a tolvajoknak a megrendelők legkényesebb igényeit is kielégítő nagy értékű német gyártmányú autókban, ezért Harkányban, a kilencvenes években végig jelentős számban loptak el ilyen autókat.

A bűnüldöző szervek rendszeresen elemezték a bűncselekményeket, a megállapításaik alapján folyamatosan javították felderítési módszereiket. A sértettek is igyekeztek egyre körültekintőbbek lenni, egyre rafináltabb vagyónvédelmi technikákat alkalmazni, de az elkövetők is folyamatosan képezték magukat. Arra a bűnüldözők viszonylag hamar rájöttek, hogy a lopott autó megtalálására a cél ismeretében, a bűncselekmény elkövetése után, pár órán belül, két biztos ponton van esély: a bajai Dunahídon, vagy a mohácsi kompnál. Szerbia felé menet ugyanis még Magyarországon át kellett kelni a folyón, a horvát konszolidáció után ugyanis arra nem volt érdemes lopott autóval nekivágni. A „szűk keresztmetszet” felismerése után megtettük a szükséges intézkedéseket, s ezért tudtunk is alkalmi gépkocsivezetőket egy-egy lopott autóval elfogni, de a gépkocsivezetők nem beszéltek. Az üzlet ugyanis igen jól fizetett, s sok esetben a gépkocsivezetőknek érdemi információjuk sem volt, mert az autó tolvaj csoport szervezeten dolgozott. A feladatokat megosztották egymás között, s igyekeztek elkövetőtársaikat olyan helyzetben tartani, hogy minél kevesebb tagot ismerjenek a csoportból. Így gondolták minimalizálni a lebukás esetére a hálózatot ért emberveszteséget. Hiába volt tehát valamennyire pozitív a felderítési eredményességünk, hiába mondhattuk azt, hogy időnként azért megtalálunk egy-két lopott autót, a sorozatot megszakítani nem tudtuk...

A kilencvenes évek végére a felderítési adatok alapján nyilvánvalóvá vált, hogy a kiszemelt autók ellopását az elkövetők éjszaka, a külföldi sértett tartózkodási helyén a víkendház, vagy üdülő udvarából, vagy garázsából tartják a legbiztonságosabbnak. Abból indulhattak ki az elkövetők, hogy általában ez az a hely, amiről a sértett is úgy véli: járművére itt kell legkevésbé vigyázni, s a rendőrök sem képesek minden udvart, vagy garázst figyelemmel kísérni. További előny volt az elkövetők részére az, hogy az így elkövetett bűncselekmény esetén, viszonylag hosszú idő telt el a lopás felfedezéséig, ezzel jelentősen csökkent az a veszély, hogy a bűnüldöző hatóságok az autót a határ felé út közben megtalálják. Ahhoz azonban, hogy az eltulajdonítás a víkendház udvarából, vagy az üdülő garázsából legyen kivitelezhető, a csoportnak meg kellett találnia a megfelelő udvart, vagy garázst. A csoport „kutatói” ezért nap közben a közterületen kiszemelték a megrendelő igényei szerinti autót, ezt közölték a „figyelőkkel”. Este, amikor a sértett hazatért az üdülőbe, vagy a víkendházba, a csoport figyelői követték a sértettet, hogy a kiszemelt autó éjszakai tárolási helyét felderítsék. Ezt követően ők is átadták az információt, az eltulajdonítást végző „specialistáknak” akik előbb felmérték a terepet, majd miután a „háziak” nyugovóra tértek, az autót ellopták, s egy előre megbeszélt helyre vitték. Ezután értesítették a csoport alkalmi gépkocsivezetőjét, aki a lehető legrövidebb időn belül elszállította a járművet a következő megbeszélt helyre a jugoszláv határ innenső, vagy túlsó oldalára.

Mindezt felismerve, úgy gondoltuk, ha a csoport így dolgozik, türelmes adatgyűjtő és elemző munkával fel tudjuk deríteni az éjszakában mozgó tagjainak nagy részét úgy, hogy Harkány frekvenciált pontjain és kereszteződéseiben éjszakánként létesített ellenőrző pontokon folyamatosan regisztráltatjuk az áthaladó magyar és külföldi autókat, valamint ezek utasait, majd az adatok összevetése alapján, egy idő után valószínűsíteni tudjuk a „figyelőket” és az autók eltulajdonítását végző „specialistákat”. Nekik ugyanis a kiszemelt áldozat előtt, vagy utána át kell haladniuk az ellenőrző ponton. Az elgondolás megvalósítását hosszú ideig lehetetlenné tette, hogy ehhez mi siklói rendőrök kevesen voltunk, s más rendőri szervtől sem kaptunk elegendő segítséget. Ekkor kapcsolódott be először folyamatosan és szervezeten a határőrség a munkánkba, s az egyeztetések után együtt, vagy külön-külön, de egymással összehangoltan dolgozva, folyamatosan

működtetni kezdtük az éjszakai ellenőrző pontok rendszerét Harkányban. A rendőrség közrendvédelmi és közlekedési szolgálata is tulajdonképpen a napi munkáját végezte az ellenőrző pontokon. A határőrség munkatársai is azt tették, amit – bár lehet, hogy nem ugyanakkor, s nem ugyanott – egyébként is tettek volna. S nem minden rendőr, és határőr tudta pontosan, hogy mi a közös tevékenységük végső célja. Nem várt hatást váltottunk ki! Attól kezdve ugyanis, hogy az éjszakai ellenőrző pontok működtetése folyamatossá vált, már csak elvétve fordult elő gépkocsi lopás Harkányban. Felderíteni akartuk az elkövetőket, s azt értük el, hogy megelőztük a további bűncselekményeket. Természetesen lehetne a következtetés helytállóságát „kapásból vitatni”, s azt mondani: „az elkövetők ettől kezdve már valószínűleg egyébként sem loptak volna autót!” Ennek a vélekedésnek azonban ellentmond, hogy ugyanezen időszakban a korábbi sorozatba illő autólopás történt Siklóson és Villányban, ahol addig ez alig fordult elő, és ettől kezdve megszorodott a nagy értékű német gyártmányú gépkocsik eltulajdonítása a Pécsi mellett a Mohácsi és Komlói Rendőrkapitányság térségében.

Ezen adatok alapján valószínűleg viszonylag megalapozottan állítható, hogy a rendőrség és a határőrség által közösen működtetett éjszakai ellenőrző pontok hatására kevesebb nagy értékű német gyártmányú gépkocsit loptak el Harkányból, másképpen fogalmazva: az éjszakai ellenőrző pontok működtetésével egy, sikeres bűnmegelőzési akciót hajtottunk végre közösen a Határőrséggel. E felismerésen felbuzdulva, az idei év tavaszán ellenőrző pontok rendszerét működtettük az illetékességi területünk fontosabb kereszteződéseiben a Pécsről kivezető utakon ismét a határőrséggel közösen. A tevékenységet a délelőtti órákra időzítettük, ugyanis Pécsről besurranó tolvajok kezdtek kijárni a falvakba. „Munkamódszerüket” arra a felismerésre építették az elkövetők, hogy a délelőtti órákban, a falvakban a lakások általában vagy üresek, vagy csak nagyon kevesen vannak otthon azokban, s így ebben az időszakban van a legnagyobb esélyük a besurranásos lopás sikeres elkövetésére.

Amikor az ellenőrző pontok rendszerét megterveztük, abban bízunk, hogy az elkövetők vagy fennakadnak az ellenőrző pontokon, vagy felismerik a lelepleződés veszélyét, s inkább nem jönnek a területre. Az utóbbi hatást értük el. Amíg az ellenőrző pontok működtek, addig az ellenőrzött útvonalak mentén az ellenőrző pontok után nem volt besurranásos lopás.

A magyarázat mindkét esetben kézenfekvőnek tűnik: a szervezett bűnözői csoport csak akkor tud hosszabb távon zavartalanul „működni”, ha folyamatosan figyelemmel kíséri, elemzi a rendvédelmi szervek ellene irányuló tevékenységét, és az ebben a tevékenységben a csoport számára rejlő kockázatot. Mindkét esetben a bűnözői csoport rádőbbsent arra, hogy ha továbbra is a szokott módon mozog, ténykedik, rövid időn belül lelepleződhet, ezért inkább elmentek máshová.

A két példából leszűrhető tehát az a tapasztalat, hogy a szervezett bűnelkövetőkkel szemben, a jól megválasztott helyeken létesített ellenőrző pontok rendszerének működtetése valószínűleg hatékony bűnmegelőzési megoldás. Mivel a módszer „élő munkaerő-igénye” magas, szükség van a rendőrség és a határőrség együttműködésére. Mivel nincs szükség arra, hogy a bevont közrendvédelmi, közlekedési és határőrizeti állomány a napi feladataitól alapjaiban eltérő tevékenységet végezzen, az általános feladatok szempontjából is hasznos együttműködési lehetőséget jelent a két rendvédelmi szerv részére. Kis túlzással azt is mondhatom: a napi munka elvégzése mellett – mintegy melleleg – bűnmegelőzési hatást lehet ilyen módon kiváltani.

Felmerülhet azonban a kérdés: bűnmegelőzésről beszélhetünk-e ezekben az esetekben, vagy a bűnmegelőzés fogalma esetleg mást jelent?

A definíció látszólag teljesen egyértelmű: bűnmegelőzés = a bűnelkövetés megelőzése. Azért mondom, hogy „látszólag” teljesen egyértelmű így a definíció, mert a rendőrség és a rendvédelem területén dolgozók mindennapi szóhasználatában ez a jelentéstartalom korántsem ennyire nyilvánvaló. A rendőrségen például „önálló bűnmegelőzési szolgálatról” beszélnek. Az önálló bűnmegelőzési szolgálatnál dolgozók drogmegelőzési programokban vesznek részt, vagyonvédelmi propagandát folytatnak. Különböző lakossági önvédelmi programokat propagálnak, ilyen tartalmú figyelemfelhívó anyagokat állítanak elő és terjesztenek.

Az utóbbi években az áldozatvédelem is e szakterület feladatává vált. Zárójelben jegyzem meg, hogy ha áldozat van, az a bűn, amely őt áldozattá tette napjaink irányadó tudományos álláspontja szerint, visszamenőleg már megelőzhetetlen. A jelenlegi rendőrségi gyakorlat, szóhasználat alapján úgy tűnik, a bűnmegelőzés lényege, hogy a lehetséges áldozatot rábírjuk: vigyázzon jobban magára!¹

Én, amikor bűnmegelőzésről beszélek, minden olyan tevékenységre gondolok, amelynek közvetlen vagy közvetett célja, hatása a lehetséges elkövető visszatartása attól, hogy bűncselekményt, jogsértést kövessen el. Célzott bűnmegelőzésnek nevezem azt, ha a rendészeti intézkedést, vagy intézkedés-sorozatot kifejezetten valamilyen konkrét bűncselekmény, vagy bűncselekmény-sorozat megelőzése, megszakítása érdekében hajtják végre.

A „célobjektum” minden esetben a lehetséges elkövető, akit közvetlenül, vagy közvetve befolyásolunk. Egyfelől olyan „belső, pszichikai” helyzetbe kell hoznunk őt, hogy a lelepleződés, a felelősségre vonás kockázata, a büntetés elkerülhetetlenségének kockázata számára minél nagyobbak tűnjön, s ezért ne döntsön úgy, hogy bűncselekményt követ el, vagy tanúsítson nagyobb körülményt, nehogy bűncselekmény súlyú legyen a mulasztása. Másfelől olyan „külső, fizikai” körülményeket kell teremtenünk számára, hogy a bűncselekményt fizikailag minél nehezebben tudja megvalósítani, ha esetleg a pszichikai befolyásolási kísérletünk részben, vagy teljes egészében mégis kudarcot vallana.

Amíg az ember „vétőképes korba ér”, számtalan külső hatás éri, ezek alakítják személyiségét. Végső soron e külső hatások összessége fogja meghatározni viszonyulását szűkebb és tágabb környezetéhez, a társadalomhoz, a társadalom törvényeihez. Felfogásom szerint bűnmegelőzési hatása van már annak, amikor a gyermeknek a „szabad” és a „nem szabad” fogalmát tanítják, s nagyon fontos bűnmegelőzési hatása van annak, hogy ennek során helyesen jelöli-e ki a szülő, a tanító, a pedagógus, a szűkebb és tágabb környezet a határt a tilos és a szabad között. A lehetséges elkövető döntését befolyásolhatják a büntető jogszabályok, ezeknek a jogszabályoknak a következetes alkalmazásai. Abban, hogy az elkövető felismerje, s döntései során kockázatosként értékelje, hogy az általa elkövetett bűncselekményt felderítik, s a felelősségre vonása, bűnösségének megfelelő mértékű megbüntetése elkerülhetetlen, a törvényhozástól az igazságszolgáltatás különböző szervezetein keresztül a sajtóig mindenkinek fontos szerepe van.

¹ A politikai közbeszédben sincs nagyobb világosság! A bűnmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében szükséges egyes kormányzati feladatokról szóló 1002/2003. (I.8.) Korm. határozat például a bűnmegelőzés alatt tulajdonképpen „a bűnözést kiváltó jelenségek elleni küzdelmet” érti...

A személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzésében meghatározó jelentősége van a lehetséges sértett magatartásának. Ha a sértett nagyobb elővigyázatosságot tanúsít, ha értékeit például úgy védi, hogy a lehetséges elkövető által leküzdendő technikai akadályokat megnöveli biztonságosabb nyílászárókkal, vagy az elkövető lelepleződésének kockázatát emeli meg riasztóberendezés beszereltetésével, nem kétséges, hogy bűnmegelőzési tevékenységet végez.

A felvillantott példák azt hivatottak igazolni, hogy felfogásom szerint nincs minden más tevékenységtől jól elhatárolható és elvonatkoztatható bűnmegelőzés önmagában. Egy további gyakorlati példával élve, s az előbbiekre visszautalva: nehéz helyzetbe kerülne a családi ház tervezője, ha arra kérné a megrendelő, hogy az építési költségek között külön mutassa ki a bűnmegelőzési jellegű ráfordítások költségét... Vajon melyik az a pont, amelytől kezdve az ajtó, vagy az ablak már nem csak a hideget, a meleget, a zajt tartja kívül, hanem a betörőt is?

A rendvédelmi szervekre alkalmazva ezt a megállapítást, álláspontom szerint, ha a jogszabályokban meghatározott tevékenységüket végzik a rendvédelmi szervek, alig tudnak úgy munkát végezni, hogy ennek eredménye közvetlenül, vagy közvetve ne lenne bűnmegelőzési hatású is. Ha tehát ezek után általában a rendvédelmi szervek bűnmegelőzési tevékenységéről beszélünk, azt kell vizsgálnunk, hogy a mindennapi határőri, rendőri munkájuk során – akár célzatosan, akár mellesleg – tudják-e, s ha igen, hogyan, milyen módszerekkel tudják a lehetséges elkövetőket arra készíteni, hogy ne kövessenek el bűncselekményt. Ha a bűnmegelőzési szakembernek bűnmegelőzésről kell beszélnie, általában azzal kezdi, hogy: „a legjobb megelőzés a felderítés, s éppen ezért bűnmegelőzésről külön értekezni felesleges, azaz beszéljünk a felderítésről!”.

Amikor a biztonsági piacon először megjelentek a különféle riasztórendszerek, a „vérbeli bűnmegelőzési szakemberek” a „csendes riasztást” favorizálták. Ennek lényege, hogy a riasztó csak egy távoli központban jelez, az elkövetés helyén nem, s ezzel nem riasztja el az elkövetőt. Esélyt biztosít viszont arra, hogy a bűncselekmény elkövetése közben a riasztóközpont által értesített hatóság tetten érje a tettet. Kerül, amibe kerül az addig általa okozott kár és a későbbi büntetőeljárás. Egy dolog azonban biztos: egy ismeretlen elkövetőt sikeresen felderítettek.

Mi lehet a bűnmegelőzési szakember elutasító magatartásának az oka? Azt ugyanis általában ő sem vitatja, hogy a bűncselekmények megelőzhetők, s lehet úgy szervezni a mindennapi rendőri, határőri munkát, hogy ennek bűnmegelőzési hatása legyen.

A merev elutasítás oka: a statisztika.

A statisztika, amely az ismert kriminológus szerint némely politikus (és mi tudjuk, nem csak politikus) számára olyan, mint részeg embernek a villanyoszlop: támaszkodik rá, de a megvilágosodására nem szolgál. A rendészeti szervek tevékenységének utóbbi ötven éves tevékenysége statisztikák tömegével mérendő és mérhető. Amit meg lehet számolni, abból statisztikai adat lesz, arra hivatkozva, hogy a munka eredményét mérni kell. Ha van alapadat, akkor lehet viszonyítani, s ha viszonyítani lehet, akkor százalékokat lehet képezni, s amidőn megjelennek a százalékok, elveszik a lényeg, a tartalom. Mégis: csak kevesen mernek mosolyogni, amikor a vezető egy adott bűncselekmény kapcsán kétszáz százalékos emelkedés miatt háborog, miközben csak arról van szó, hogy meghatározott időszak alatt ebből egy helyett három történt, s ezzel szemben kevésnek tartja a húsz százalékos csökkenést egy másik bűncselekmény kapcsán, amelyből ugyanezen időszak alatt ötszáz

helyett négyszázat követtek el. Más példával élve: boldog az a határőr igazgatóság, amelynek területén több embercsempész csoport dolgozik. Boldog, mert alkalmanként egy-egy csoport felderítésével képes folyamatosan „mérhető eredményt” produkálni. Amelyik igazgatóság területén nem jellemző ez a bűncselekményt, mert felderíthető embercsempész csoport az bizony nincsen, ott meg lehet „vért izzadni” és különféle pótcselekvéseket végezni a statisztikával is alátámasztott eredményért.

A bűnmegelőzés eredménye valószínűsíthető, de nem számolható meg, ezért irtózik a százalékok közt nevelkedett bűnüldözési szakember már a bűnmegelőzés fogalmától is. Szeme előtt rémképek lebegnek, ha arra gondol, hogyan fogja a bűnmegelőzési tevékenységet értékelni. Miből fog százalékokat alkotni? Mert afelől a bűnüldözési szakembernek nincs kétsége, hogy az ugyancsak százalékok közt nevelkedett vezetője számára értékelhetetlen egy értékelés százalékok nélkül. Még a latens bűncselekmények mennyiségének becslése is nagyobb eséllyel kecsegtet, hiszen a siker reményében meg lehet kérdezni az állampolgárokat, hogy mennyi és milyen bűncselekményt követtek el sérelmükre, s ezek közül melyikből mennyit nem hoztak a hatóság, s ez által végső soron a bűnözési statisztika tudomására.

Botor dolog lenne viszont a lehetséges elkövetőtől elvárni, hogy tudomásunkra hozza: milyen bűncselekményből mennyit nem követett el, s melyiket miért nem? Már feltéve természetesen, hogy a megkérdezése előtt, előzőleg valamilyen forrásból a lehetséges elkövetőt – mint lehetőséget – azonosítani tudnánk. Ezért a bűnüldözési szakember inkább a felderítésről beszél, mert az elkövetett bűncselekmény már megszámlálható tény, s ha ennek az eredetileg ismeretlen elkövetője is felderítést nyer, máris képezhető a felderítő szívének legkedvesebb mutatószám: az ismeretlen tetteses eredményesség. Természetesen százalékban.

A „megszámláhatatlanság” további komoly veszélyeket rejt magában. Lehetőséget biztosít például arra, hogy egy adott feltételek között valószínű összefüggést a parancsnok „hatalmi szóval” olyan szituációkra is kiterjesszen, amelyekre az valószínűleg nem igaz, s ezzel pótcselekvések sorozatát generálja. Ezek a pótcselekvések sokba kerülnek, értelmetlenek is, ám az értelmetlenség nehezen lesz igazolható, ugyanis amit nem lehet megszámlálni, azt számokkal cáfolni sem lehet...

Nézzük meg ezt egy példával! Ha a vezető az előbbi említett két példa alapján azt a következtetést szűri le, hogy az ellenőrző pontok rendszerének „általános” bűnmegelőzési hatása van, s ezért elrendeli, hogy – kerül, amibe kerül – minden nap, vagy minden éjjel egy meghatározott területen ellenőrző pontokat kell működtetni, mert azzal a területen minden bűncselekmény száma drasztikusan csökkenthető, akkor máris ebbe a csapdába esett bele.

Célzott bűnmegelőzés nem létezhet általában, anélkül, hogy előtte viszonylag pontosan meg ne tudnánk határozni, hogy milyen bűncselekményeket szeretnénk megelőzni, milyen magatartású, milyen gondolkodásmódú elkövetőt szeretnénk rábírnunk arra, hogy a meghatározott bűncselekményt ne kövesse el. Ha semmit nem tudunk a megelőzni kívánt bűncselekmény ismert, vagy ismeretlen tettesének elkövetési szokásairól, módszereiről, nem tudjuk őt befolyásolni.

Van az éremnek egy másik oldala is! A célzott bűnmegelőzés jelentős erőket köthet le. Ha ezek az erők tisztán csak a célzott bűnmegelőzési feladatot látják el, tehát feladatuk a lehetséges elkövetők elriasztása, s emellett olyan helyzetben vannak, hogy „általában számszerűsíthető rendészeti tevékenységet” nem tudnak végezni, látszólag rendkívül

alacsony hatékonysággal dolgoznak. Lehet, hogy a megelőzni szándékozott bűncselekmény nem történik meg, a bűncselekmény-sorozat megszakad, de azt nem lehet kimutatni később, hogy ezek a rendőrök, vagy határőrök mit is csináltak voltaképpen. Sehol egy feljelentés, sehol egy igazoltató lap... Parancsnok legyen a talpán, aki ezt felvállalja, s mer majd arra hivatkozni utóbb, hogy „munka helyett” az emberei bűncselekményt előztek meg...

Pedig ebbe az irányba kellene fejlődünk!

Előbb-utóbb olyan számításoknak is lesz majd értelme: vajon mi az, ami társadalmi szinten gazdaságosabb? Megszakítani egy bűncselekmény-sorozatot, s ezzel a további elkövetéseket megelőzni, kockáztatva, hogy az elkövetők felelősségre vonása ezzel végérvényesen elmarad, vagy hagyni a sorozatot, arra hivatkozva, hogy minél több bűncselekményt fognak elkövetni, a tettesek annál több nyomot hagynak, annál nagyobb lesz az esély a végén, majd egyszer a sikeres felderítésre. Igaz, hogy addig jelentős kárt okoznak, a sértetteknek, ami nem biztos, hogy meg fog térülni, s jelentős költségeket a hatóságoknak, azzal, hogy a mindig újabb bűncselekmény kapcsán a szükséges intézkedéseket meg kell tenniük. Érdekes dilemma! A jelenlegi „statisztikai” szemléleten alapuló értékelési rendszer minden esetre nem a bűncselekmény-sorozat megszakítását preferálja.

Meggyőződésem, hogy lesznek még további, együttműködési lehetőségek, rendőrség és határőrség között, s az együttműködéseink időnként könnyen beláthatóan a bűnmegelőzést is fogják szolgálni. Esetenként ez lesz a kifejezett cél, esetenként lehet, hogy csak később fogunk rádöbbenni: ismét – mondhatni: mellesleg – bűnmegelőzési hatást is elértünk.

Ez azonban nem baj...